

P R O J E K T   U M O W Y**UMOWA Nr OR.032..... 2016.RP**

zawarta w dniu .....2016 r. pomiędzy:

Powiatem Oleśnickim z siedzibą w (56-400) Oleśnicy przy ul. J. Słowackiego 10, NIP 911-17-80-454, reprezentowanym przez Zarząd Powiatu Oleśnickiego w imieniu którego działają:

Wojciech Kociński – Starosta Oleśnicki,
Artur Noworyta – Wicestarosta Powiatu Oleśnickiego,
przy kontrasygnacie Barbary Długosz- Skarbnika Powiatu Oleśnickiego
zwanym w dalszej części umowy „**Zamawiającym**”,
a

..... z siedzibą we .....przy ul. ...., NIP ....., REGON ....., wpisaną do centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem ..... zwanym w treści umowy „**Wykonawcą**”, reprezentowanym przez:

.....
zwanymi dalej łącznie Stronami umowy.
została zawarta umowa o następującej treści:

§ 1**Przedmiot umowy**

1. Na podstawie dokonanego przez Zamawiającego wyboru oferty w postępowaniu przetargowym (znak: RP.272.1.1.2016) prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (*tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 2164*) Wykonawca przyjmuje do wykonania na warunkach określonych w niniejszej umowie, zadanie pod nazwą: „**Przebudowa i rozbudowa budynku szkoły**” polegające na dobudowaniu klatki schodowej do budynku głównego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Sycowie przy ul. Daszyńskiego 42 na działce nr 17/1 AM 12 wraz z uzyskaniem ostatecznego pozwolenia na użytkowanie/ **dokumentu poświadczającego brak sprzeciwu na użytkowanie**.

2. Szczegółowy zakres przedmiotu zamówienia określa, będąca integralną częścią umowy, dokumentacja projektowa branży budowlano-instalacyjnej opracowana przez **P.W. HURT – DETAL mgr inż. DARIUSZ KUROPKA 56-500 SYCÓW, ul. OBROŃCÓW WESTERPLATTE 29**, według wykazu poniżej:

- Projekt budowlany,
  - Specyfikacja Techniczna Warunków Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych,
  - Przedmiary robót (mają jedynie charakter pomocniczy i nie stanowią podstawy do wycieszenia ceny ryczałtowej).
3. Zadanie należy realizować w oparciu o wskazaną w ust. 2 dokumentację, jak również zgodnie z Decyzją Starosty Oleśnickiego nr Is-218/2015 z dnia 16.12.2015r. zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca pozwolenia na budowę oraz zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w terminie określonym Umową.

§ 2**Termin wykonania przedmiotu umowy**

1. Strony ustalają, że:

- 1) **zakończenie robót budowlanych** nastąpi w terminie **do dnia 31 sierpnia 2017 r.**
- 2) **uzyskanie i przekazanie** przez Wykonawcę **ostatecznego pozwolenia na użytkowanie i/lub dokumentu poświadczającego brak sprzeciwu na użytkowanie**, nastąpi w terminie **do dnia 31 października 2017r.**
3. Za datę wykonania przedmiotu zamówienia uważany będzie dzień otrzymania przez Zamawiającego pisemnego zgłoszenia gotowości do odbioru robót i dokonania odpowiedniego wpisu przez kierownika budowy w dzienniku budowy, potwierdzonego przez Inspektora Nadzoru wraz z załączonym oświadczeniem Wykonawcy o wykonaniu całego zakresu zamówienia wynikającego z postanowień umowy - o ile w wyniku dokonanego zgłoszenia dojdzie do podpisania protokołu odbioru.
4. Wykonawca zobowiązany jest do pisemnego powiadomienia Zamawiającego o okolicznościach mogących mieć wpływ na niedotrzymanie terminu wykonania przedmiotu zamówienia w nieprzekraczalnym terminie do 7 dni od dnia wystąpienia ww. okoliczności, jednak nie później niż na 1 miesiąc przed upływem terminu realizacji zadania (wraz z przedstawieniem pisemnego uzasadnienia), a jeżeli te okoliczności wystąpiły później - powiadomienie powinno nastąpić niezwłocznie.
5. Termin, ustalony w ust. 1 może ulec przesunięciu w przypadku skrócenia terminu realizacji inwestycji lub przedłużenia w przypadku wystąpienia opóźnień wynikających z:
  - 1) przestojów i opóźnień zawinionych przez Zamawiającego;
  - 2) działania siły wyższej (np. klęski żywiołowej, strajków generalnych lub lokalnych) mającej bezpośredni wpływ na terminowość wykonania robót;
  - 3) warunków atmosferycznych uniemożliwiających prowadzenie robót budowlanych, przeprowadzenie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów, w szczególności: temperatury powietrza poniżej 0st.C, wiatr uniemożliwiający pracę maszyn budowlanych, zalania terenu w wyniku gwałtownych opadów deszczu (oberwanie chmury), burzy z wyładowaniami atmosferycznymi,
  - 4) niewypałów i niewybuchów,
  - 5) wykopalisk archeologicznych,
  - 6) odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenowych, w szczególności istnienie podziemnych sieci, instalacji, urządzeń lub nie zinwentaryzowanych obiektów budowlanych,

- 7) przedłużenia terminu realizacji umowy podstawowej w wyniku udzielenia Wykonawcy zamówień dodatkowych,
  - 8) wystąpienia okoliczności, których strony umowy nie były w stanie przewidzieć, pomimo zachowania należytej staranności.
  - 9) wystąpienia wad dokumentacji projektowej skutkujących koniecznością dokonania poprawek lub uzupełnień, jeżeli uniemożliwia to lub istotnie wstrzymuje realizację określonego rodzaju robót mających wpływ na zmianę terminu realizacji;
  - 10) zaistnienia okoliczności leżących po stronie Zamawiającego, w szczególności spowodowanych sytuacją finansową, zdolnościami płatniczymi lub warunkami organizacyjnymi lub okolicznościami, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili zawarcia umowy;
  - 11) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność w szczególności prawna, ekonomiczna lub techniczna, za którą żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania umowy, zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia;
  - 12) zmiany będące następstwem działania organów administracji, w szczególności przekroczenie zakreślonych przez prawo terminów wydawania przez organy administracji decyzji, zezwoleń, uzgodnień.
5. W przedstawionych w ust. 4 przypadkach wystąpienia opóźnień strony ustalą w drodze pisemnego aneksu do umowy nowe terminy realizacji, z tym że okres przesunięcia terminu zakończenia równy będzie okresowi przerwy lub postoju, o ile obliczenie dokładnego okresu przerwy lub postoju będzie możliwe, a gdyby dokładne obliczenie okresu nie było możliwe przyjęty zostanie najbardziej adekwatny ze względu na zaistniałe okoliczności okres.
6. W przypadku rozpoczęcia i nie zakończenia przez Wykonawcę realizacji przedmiotu umowy w terminie wskazanym w ust. 1 w zw. z ust. 2 Zamawiającemu przysługuje prawo do wykonania na koszt i ryzyko Wykonawcy pozostałej do zrealizowania części (do dokończenia) przedmiotu umowy, w tym do zlecenia jej wykonania osobie trzeciej (*wykonanie zastępcze*). W takim przypadku Wykonawca zobowiązany będzie do zwrotu Zamawiającemu wszelkich kosztów związanych z dokończeniem przedmiotu umowy. W celu dokończenia przedmiotu umowy Wykonawca zobowiązany jest, na każde żądanie Zamawiającego i w terminie maksymalnie do 7 dni, protokołarnie przekazać Zamawiającemu lub wskazanemu przez Zamawiającego wykonawcy (wykonawcy zastępczemu) plac budowy oraz wszelką dokumentację niezbędną do należytego wykonania przedmiotu umowy.

§ 3

Wynagrodzenie Wykonawcy i roboty dodatkowe

1. Za wykonanie robót stanowiących przedmiot niniejszej umowy Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości

kwota ogółem netto – .....zł,

podatek VAT ..... % - .....zł,

kwota ogółem brutto w wysokości - ..... zł (słownie: .....).

1.1 Wykonawca zobowiązany jest wykonywać roboty budowlane z uwzględnieniem możliwości finansowych Zamawiającego określonych poniżej, w tym uwzględnić je w sporządzonym harmonogramie rzeczowo-finansowym, o którym mowa w § 6 ust. 3.

1.2 Zamawiający zastrzega, że realizacja przedmiotowej inwestycji w zakresie wykonania robót budowlanych w roku:

1) **2016 nie może przekroczyć kwoty ..... zł brutto,**

2) **2017 nie może przekroczyć kwoty ..... zł brutto.**

2. Wykonawca oświadcza, że w cenie ofertowej podanej w ofercie, stanowiącej wynagrodzenie określone w ust. 1, skalkulował wszystkie składniki wpływające na cenę ostateczną, tj. m.in.:

1) pracę sprzętu, media (m.in. wodę, energię elektryczną), organizację i utrzymanie zaplecza budowy, rozładunek, podatki, ubezpieczenia, technologię wykonania, konieczne materiały, sposób montażu i inne czynniki mające wpływ na kompleksowe wykonanie przedmiotu zamówienia;

2) nadzór nad mieniem i ubezpieczenie budowy;

3) utrzymanie porządku w trakcie realizacji robót oraz systematyczne porządkowanie miejsc wykonywania prac;

4) prowadzenie robót w sposób bezpieczny;

5) obsługę geotechniczną i geodezyjną,

6) opracowanie i przekazanie dokumentacji powykonawczej,

7) natychmiastowe usuwanie w sposób docelowy wszelkich szkód i awarii spowodowanych przez Wykonawcę w trakcie realizacji robót;

8) demontaż obiektów tymczasowych i uporządkowanie terenu po zakończeniu robót;

9) sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (*jeżeli odrębne przepisy nakładają obowiązek opracowania planu BIOZ*);

10) wywóz, składowanie i utylizację odpadów;

11) ustawienie tablic informacyjnych i innych tablic wymaganych dokumentacją projektową i przepisami;

12) koszt wyposażenia placu budowy w sprzęt BHP, p.poż., remontowo-naprawczy oraz wyposażenie dodatkowe;

13) inne czynności niezbędne do prawidłowego wykonania przedmiotowego przedmiotu zamówienia;

14) koszty zakupu, dostarczenia i właściwego zastosowania materiałów, urządzeń i środków produkcji niezbędnych do kompleksowego wykonania przedmiotu umowy.

2. Wykonawca, przed przystąpieniem do wykonywania jakichkolwiek robót, których zakres, sposób wykonania i/lub ilość (dotyczy to również materiałów, urządzeń i sprzętu) różni się od zakresu, sposobu wykonania i/lub ilości robót wskazanych w dokumentacji projektowej, a wynikający z okoliczności o których mowa w §2 ust. 4 pkt. 9, zobowiązany jest nie później, niż w ciągu 7 dni od wystąpienia w/w okoliczności do pisemnego przedstawienia odpowiedniej dokumentacji potwierdzającej zaistniały stan (*wraz z opinią o zmianach Projektanta i Inspektora Nadzoru oraz z wyceną ich wykonania*) do akceptacji Zamawiającego.

Bez uprzedniej zgody Zamawiającego wykonywane mogą być jedynie prace niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa i likwidacji zagrożeń oraz wynikające z konieczności zapobieżenia awarii.

3. Zamawiający zobowiązany jest w terminie **do 14 dni**, przedstawić, na piśmie, swoje stanowisko dotyczące sytuacji określonej w ust. 2.

4. Zamawiający, w związku z zaistnieniem sytuacji określonej w ust. 3, informuje o możliwości wstrzymania robót budowlanych w określonym zakresie, do momentu przestawienia swojego stanowiska.

5. Wszelkie **zamówienia dodatkowe**, nieobjęte niniejszą umową i nieprzewidziane w dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej, oraz których nie można było wcześniej przewidzieć, a których wykonanie jest niezbędne dla zrealizowania przedmiotu umowy, Wykonawca zgłasza Zamawiającemu (wraz z opinią Inspektora Nadzoru oraz wyceną ich wykonania, a w razie konieczności również z opinią Projektanta), a do ich wykonania przystępuje **po podpisaniu z Zamawiającym umowy na zamówienie dodatkowe** (na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp). Wykonawca zobowiązany będzie wykonać te prace na zamówienie dodatkowe Zamawiającego udzielone w trybie z wolnej ręki.

6. **Zamówienia dodatkowe**, których konieczność wykonania, potwierdzona przez Zamawiającego, nastąpi w toku realizacji przedmiotu umowy, a zakres ich nie przekroczy 50% wartości zamówienia, Wykonawca zobowiązany jest wykonać przy zastosowaniu tych samych norm, technologii i poziomu cen jak w ofercie przetargowej. 7. 8.

§ 4

Podwykonawcy

1. Wykonawca dla wykonania zamówienia może zatrudnić Podwykonawców, zgodnie z zawartą umową o podwykonawstwo lub dalsze podwykonawstwo, w zakresie części zamówienia, które wymienił w swojej ofercie.

2. Po zawarciu niniejszej umowy Wykonawca nie może bez uprzedniej zgody Zamawiającego zawrzeć umowy o podwykonawstwo, dalsze podwykonawstwo, jeżeli w złożonej ofercie nie wskazał, że zamierza powierzyć podwykonawcy wykonanie zamówienia publicznego będącego przedmiotem niniejszej umowy w określonym zakresie. Wprowadzenie nowego podwykonawcy, dalszego podwykonawcy, zmiana podwykonawcy oraz zlecenie podwykonawstwa w sytuacji, gdy Wykonawca w złożonej ofercie oświadczył, że wykona zamówienie osobiście, wymaga pisemnej zmiany umowy (§ 15 ust. 1 pkt 5-7).

Umowa z Podwykonawcą i dalszym Podwykonawcą

3. Umowy Wykonawcy z Podwykonawcami oraz umowy Podwykonawców z dalszymi Podwykonawcami winny być zawierane w formie pisemnej.

4. Wykonawca zamówienia zamierzający zawrzeć umowę o Podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, a także projektu jej zmian.

5. Zamawiający w terminie **do 14 dni** zgłasza pisemne zastrzeżenia do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a także do projektu jej zmiany, w szczególności, gdy:

1) umowa z Podwykonawcą o podwykonawstwo dotyczy innej części zamówienia niż wskazana w ofercie bez wcześniejszego uzyskania zgody Zamawiającego na zmianę jej zakresu;

2) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy w umowie o podwykonawstwo jest dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie części zamówienia zleconej podwykonawcy;

3) termin wykonania przedmiotu umowy o podwykonawstwo wykracza poza termin wskazany w § 2 ust. 1 pkt. 1 niniejszej umowy;

4) umowa zawiera postanowienia uzależniające wypłatę wynagrodzenia Podwykonawcy od dokonania przez Zamawiającego płatności na rzecz Wykonawcy za części zamówienia zrealizowane przez Podwykonawcę;

5) umowa nie zawiera uregulowań dotyczących zawierania umów o podwykonawstwo z dalszymi Podwykonawcami,

6) umowa nie spełnia wymagań określonych w siwz,

7) wartość umowy za wykonanie zleconej części zamówienia jest wyższa niż wartość tych robót wynikająca z oferty Wykonawcy.

8) umowa o podwykonawstwo nie zawiera zakazu zabezpieczenia roszczeń Wykonawcy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę oraz roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji w formie zatrzymania lub potrącenia z wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z umowy o podwykonawstwo.

6. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i do projektu jej zmiany, w terminie 14 dni od ich przekazania, uważa się za akceptację projektu umowy lub projektu jej zmiany przez Zamawiającego.

7. Wykonawca ma obowiązek przedłożyć Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie **7 dni** od dnia jej zawarcia.

8. Zamawiający w terminie **14 dni** od ich przekazania zgłasza pisemny sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w szczególności w przypadku, gdy zawiera ona odmienne postanowienia, niż uprzednio przedłożony do akceptacji projekt umowy lub projekt jej zmiany.

9. Niezgłoszenie pisemnego sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i do jej zmiany, w terminie **14 dni** od ich przekazania, uważa się za akceptację umowy lub jej zmiany przez Zamawiającego.

10. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i do projektu jej zmiany lub sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, 14-dniowy termin, o którym mowa powyżej liczy się ponownie od dnia przedstawienia poprawionego projektu lub umowy.

11. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy Podwykonawca obowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie **7 dni od dnia jej zawarcia**, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego. Wyłączenie nie dotyczy umów o wartości większej niż 50.000 zł.

Jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy w umowie o podwykonawstwo jest dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie części zamówienia zleconej Podwykonawcy, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę i wezwie go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.

W przypadku zawarcia przez Wykonawcę umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług, której nie obejmuje obowiązek przedłożenia Zamawiającemu określony w zdaniu pierwszym, Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu

oświadczenie o zawarciu takiej umowy wraz ze wskazaniem podstawy wyłączenia obowiązku przedłożenia jej kopii Zamawiającemu.

12. Obowiązki Wykonawcy w zakresie umów z Podwykonawcami określone w ust. 3-12 dotyczą także umów Podwykonawców z dalszymi Podwykonawcami.

13. Integralną częścią umów na podwykonawstwo i dalsze podwykonawstwo winna być zgoda Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo i dalsze podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.

14. Postanowienia ust. 4-13 stosuje się odpowiednio do zmian danej umowy o podwykonawstwo.

Płatności

15. Warunkiem zapłaty przez Zamawiającego należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane jest przedstawienie przez Wykonawcę dowodów zapłaty (w tym w szczególności potwierdzenia dokonania przelewu, potwierdzenie przekazania gotówki itp. Wraz z oświadczeniem podwykonawcy o otrzymaniu wynagrodzenia) wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcy i dalszym Podwykonawcom biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych.

W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w zdaniu poprzednim, wstrzymuje się wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty do czasu ustalenia wysokości należnej zapłaty i podmiotu, któremu płatność się należy.

16. W przypadku uchylania się odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zamówienia od obowiązku zapłaty, Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, wyłącznie gdy:

1) zawarł on zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane,
2) wynagrodzenie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane.

17. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.

18. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający jest obowiązany pisemnie wezwać Wykonawcę i umożliwić mu zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, w terminie **7 dni** od dnia doręczenia pisma Zamawiającego.

19. W przypadku zgłoszenia we wskazanym terminie uwag, o których mowa w ust. 18, Zamawiający może:

1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo

2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo

3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.

20. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w terminie **30 dni** od otrzymania dokumentów i wyjaśnień niezbędnych do ustalenia wysokości należnej zapłaty i podmiotu, któremu płatność się należy albo w terminie tym składa do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy

21. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 18 Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

22. Zapłatę uważa się za dokonaną z chwilą obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego kwotą należnego wynagrodzenia.

Kary umowne

23. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:

1) z tytułu braku zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom w wysokości 5% wartości wynagrodzenia brutto należnego Podwykonawcy lub dalszym Podwykonawcom,

2) z tytułu nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom w wysokości 0,5 % wynagrodzenia brutto należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom za każdy dzień przekroczenia terminu zapłaty,

3) z tytułu nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany w wysokości 0,2 % wartości umownej brutto wymienionej w §3 ust.1,

4) z tytułu nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 0,2 % wartości umownej brutto wymienionej w §3 ust.1,

5) z tytułu braku zmiany umowy o podwykonawstwo, do której Zamawiający zgłosił pisemny sprzeciw w zakresie terminu zapłaty w wysokości 0,2 % wartości wynagrodzenia brutto określonego w umowie o podwykonawstwo.

6) z tytułu braku zmiany umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku o którym mowa w ust.11, w wysokości 0,2 % wartości wynagrodzenia brutto określonego w umowie o podwykonawstwo.

Odstąpienie od umowy

24. Zamawiający może odstąpić od umowy z Wykonawcą, jeżeli:

1) zaistnieje konieczności co najmniej trzykrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 17,

2) zaistnieje konieczności dokonania dwóch bezpośrednich zapłat Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy na sumę większą niż 5% wartości umowy określonej w § 3 ust. 1,

3) gdy Wykonawca powierza wykonanie robót budowlanych Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom innym niż wskazanym w ust. 2,

Odstąpienie przez Zamawiającego od umowy może nastąpić w terminie do 4 miesięcy od powzięcia przez Zamawiającego wiadomości o powyższych okolicznościach uzasadniających odstąpienie.

25. Zlecenie części prac Podwykonawcy nie zmienia zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego do wykonania prac powierzonych Podwykonawcy.

26. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania Podwykonawcy, jak za działanie lub zaniechanie własne.

27. Wykonawca jest zobowiązany do należytego wykonywania umowy zawartej przez siebie z Podwykonawcą.

28. Na roboty budowlane wykonane przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców gwarancji i rękojmi udziela Wykonawca.

§ 5

Dokumentacja projektowa

1. Wykonawca zobowiązany jest względem Zamawiającego do wykonania przedmiotu umowy **zgodnie z dokumentacją projektową, uzgodnieniami, specyfikacją techniczną oraz zgodnie z technologią** wskazaną przez Projektanta, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, normami, warunkami technicznego wykonania i odbioru robót, wskazaniami Zamawiającego oraz obowiązującymi przepisami, z należytą starannością uwzględniającą zawodowy charakter prowadzonej przez Wykonawcę działalności.

2. Wszelkie roboty nie ujęte w dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej, oraz których nie można było wcześniej przewidzieć, a których wykonanie jest niezbędne dla zrealizowania przedmiotu umowy stanowią zamówienia dodatkowe, o których mowa w ust. § 3 ust. 5 i 6 umowy.

3. W przypadku wystąpienia okoliczności powodujących konieczność wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej Wykonawca ma obowiązek pisemnego powiadomienia Zamawiającego i Projektanta o tym fakcie w terminie do 7 dni od dnia wystąpienia w/w okoliczności wraz z pisemnym uzasadnieniem i oszacowaniem kosztów roboty budowlanej po w/w zmianie.

§ 6

Dokumentacja, do której sporządzenia zobowiązany jest Wykonawca

1. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu **oświadczenia Kierownika budowy o przejęciu obowiązków** w terminie do 5 dni od dnia podpisania umowy.

2. Wykonawca zobowiązany jest sporządzenia w dwóch egzemplarzach i **przekazania** Zamawiającemu jednego **planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, najpóźniej w dniu przekazania oświadczenia kierownika budowy** zgodnie z ust. 2, sporządzonego zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r, Nr 120 poz. 1126).

3. Wykonawca zobowiązany jest do **przedłożenia do akceptacji Zamawiającemu** najpóźniej w dniu podpisania umowy **szczegółowego harmonogramu rzeczowo – finansowego realizacji robót** sporządzonego w rozbiciu na istotne elementy dokumentacji będącej podstawą realizacji prac i odbiorów częściowych robót, w tym robót zanikających i ulegających zakryciu. Przy tworzeniu harmonogramu finansowo-rzeczowego Zamawiający sugeruje, aby wziąć pod uwagę również specyfikę organizacji szkoły i bezpieczeństwo osób w niej przebywających.

4. Wykonawca zobowiązany jest do informowania Zamawiającego o ewentualnych zmianach koniecznych do wprowadzenia w harmonogramie rzeczowo-financeowym oraz do przedstawienia Zamawiającemu aktualnego harmonogramu w terminie **do 7 dni** od dnia ich zaistnienia.

5. Wykonawca jest zobowiązany do przekazania Zamawiającemu **dokumentacji powykonawczej** (poza mapami powykonawczymi), po sprawdzeniu jej kompletności przez Inspektora Nadzoru, najpóźniej w terminie do dnia podpisania protokołu odbioru końcowego, w skład której wchodzi:

1) wymagane dokumenty konieczne do zgłoszenia zakończenia budowy (poza mapami powykonawczymi), protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych przez Wykonawcę sprawdzeń i badań,

2) dokumenty potwierdzające dopuszczenie do obrotu i powszechnego albo jednostkowego stosowania w budownictwie dla wbudowanych materiałów,

3) dokumentacja powykonawcza obiektu wraz z naniesionymi zmianami dokonanymi w trakcie budowy, potwierdzonymi przez kierownika robót i projektanta,

4) dziennik budowy,

5) oświadczenie Kierownika Budowy o zgodności wykonania przedmiotu umowy z projektem budowlanym warunkami pozwolenia na wykonanie robót budowlanych oraz przepisami. W razie zmian w zatwierdzonym projekcie lub odstępstw od warunków pozwolenia na wykonanie robót budowlanych, oświadczenie powinno być potwierdzone przez projektanta i inspektora nadzoru inwestorskiego, z załączeniem rysunków zamiennych i opisem zmian.

6. Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia **map powykonawczych** (w 3 egzemplarzach) w terminie **do 30 dni** od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego.

§ 7

Wykonanie przedmiotu umowy

1. Przekazanie placu budowy nastąpi w terminie do 7 dni od dnia podpisania niniejszej umowy z Wykonawcą w obecności Wykonawcy, Zamawiającego, Inspektora Nadzoru i potwierdzone zostanie podpisaniem protokołu przekazania placu budowy.

2. Wraz z przekazaniem placu budowy Zamawiający przekaze część stolarki budowlanej (11 szt. okien, 4 szt. drzwi) będącej w posiadaniu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Sycowie, a których montaż przewidziany jest w ramach przedmiotowej inwestycji

3. Wykonawca przystąpi do wykonywania robót budowlanych niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 14 dni po skutecznym zgłoszeniu przez Zamawiającego rozpoczęcia budowy w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego.

4. Wykonawca zobowiązuje się na własny koszt i ryzyko wykonać przedmiot niniejszej umowy, w szczególności Wykonawca zobowiązuje się do zapewnienia (tj. zakupienia, dostarczenia i właściwego zastosowania) wszelkich materiałów, urządzeń, środków produkcji niezbędnych do kompleksowego wykonania przedmiotu umowy.

5. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania wszystkich robót zgodnie z dokumentacją projektową, pozwoleniem na wykonanie

robót budowlanych, specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych i uzgodnieniami dokonanymi w trakcie realizacji umowy, zaleceniami nadzoru inwestorskiego i autorskiego, obowiązującymi normami i warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót, ustawą Prawo budowlane, zasadami wiedzy technicznej, z zachowaniem wymogów stawianych wyrobom budowlanym i urządzeniom dopuszczonym do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie oraz zachowania jakości robót określonych w dokumentacji projektowej i nie niższej niż zadeklarowano w ofercie; zmiany określonych standardów wymagają pisemnej zgody Zamawiającego,

6. Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić wszystkie instytucje, które wydały uzgodnienia o terminie rozpoczęcia robót budowlanych.

7. Wykonawca, jako wytwórca odpadów w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013r., poz. 21 ze zm.) *zwanej dalej ustawą o odpadach* ma obowiązek zagospodarowania powstałych podczas realizacji zadania odpadów, zgodnie z ustawą o odpadach i ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1232 ze zm.).

8. Materiały, urządzenia, i wyposażenie użyte do wykonania przedmiotu umowy muszą być dopuszczone do stosowania na terenie RP oraz spełniać warunki określone w ustawie z dnia 07 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 290) oraz m.in. w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym z 11 sierpnia 2004r. (Dz. U. z 2004r., Nr 198, poz. 2041 ze zm.).

9. Wszystkie nazwy własne urządzeń i materiałów użyte w dokumentacji przetargowej są podane przykładowo i określają jedynie minimalne, oczekiwane parametry jakościowe oraz wymagany standard.

10. Prowadzone roboty budowlane muszą odbywać się zgodnie z przepisami Prawa Budowlanego, BHP, PPOŻ, sanitarnymi i przepisami ochrony środowiska, pod nadzorem osób posiadających uprawnienia do prowadzenia robót.

11. Wykonawca zobowiązany jest do przedkładania ewentualnych wniosków dotyczących zmiany materiałów, sprzętu lub urządzenia do zaopiniowania Inspektorowi Nadzoru, Projektantowi, a następnie Zamawiającemu.

12. Wykonawca ma obowiązek zorganizowania zaplecza budowy, podłączenia mediów we własnym zakresie i na swój koszt oraz pokrycia kosztów eksploatacji przez cały okres trwania budowy. Do Wykonawcy należy zawarcie umów na dostarczenie mediów (m.in. energii elektrycznej, wody) potrzebnych do wykonania i przekazania Zamawiającemu przedmiotu umowy.

13. Wykonawca ma obowiązek zabezpieczenia miejsca wykonywania przedmiotu umowy oraz dbania o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez cały czas trwania realizacji zadania.

14. Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia terenu robót przed osobami postronnymi, a w szczególności do przeciwdziałania wypadkom osób trzecich. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za wszelkie szkody wyrządzone osobom trzecim w wyniku prowadzonych prac, od dnia przekazania placu budowy.

15. Wykonawca jest zobowiązany do terminowego wykonania i przekazania Zamawiającemu przedmiotu umowy oraz zabezpieczenia materiałów i środków produkcji niezbędnych do prawidłowego wykonania robót.

16. Wykonawca jest zobowiązany do uporządkowania placu budowy w terminie **do 7 dni** od dnia podpisania protokołu końcowego odbioru robót.

17. Wszelkie ustalenia pomiędzy Stronami powinny być dokonywane drogą pisemną. Strony dopuszczają dokonanie ustaleń faksem lub drogą elektroniczną (e-mail).

18. Wykonawca zobowiązuje się do uczestniczenia w wyznaczonym przez Zamawiającego naradach w celu omówienia spraw związanych z realizacją przedmiotu umowy, w tym również w okresie gwarancji i/lub rękojmi za wady.

19. Wykonawca zobowiązany jest **do posiadania polis ubezpieczeniowych, ważnych nie później niż od daty podpisania umowy do czasu odbioru końcowego obejmujących**

ubezpieczenie w pełnym zakresie od odpowiedzialności cywilnej kontraktowej w związku z realizacją niniejszej umowy, ubezpieczenia od zniszczenia wszelkiej własności spowodowanego działaniem, zaniechaniem lub niedopatrzeniem Wykonawcy w wysokości, co najmniej wartości kontraktu.

20. Polisa, o której mowa w ust. 19 powinna zostać przedłożona Zamawiającemu najpóźniej w terminie 3 dni od dnia podpisania umowy.

21. Zamawiający zobowiązany jest w szczególności do:

- 1) zapewnienia nadzoru Inwestorskiego nad przebiegiem prac przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane,
- 2) przekazania Wykonawcy dokumentacji projektowej w jednym egzemplarzu najpóźniej w dniu podpisania umowy,
- 3) przekazania Wykonawcy placu budowy w terminie do 7 dni od daty zawarcia umowy,
- 4) uzgodnienia w terminie 5 dni roboczych harmonogramu rzeczowo-finansowego przedłożonego przez Wykonawcę,
- 6) dokonywanie odbiorów częściowych prac oraz końcowego odbioru przedmiotu umowy.

§ 8

Odbiory robót i protokoły odbioru robót

1. Strony postanawiają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów robót:

- 1) odbiór częściowy,
- 2) odbiór końcowy.

2. **Odbiory częściowe** odbędą się w terminie **do 5 dni** od dnia otrzymania przez Zamawiającego pisemnego zgłoszenia o gotowości Wykonawcy do odbioru częściowego, potwierdzonego wpisem o gotowości do odbioru w dzienniku budowy dokonany przez Kierownika Budowy lub Kierownika robót i Inspektora Nadzoru.

3. **Odbiór końcowy** odbędzie się w terminie **do 14 dni** od otrzymania przez Zamawiającego pisemnego zgłoszenia o gotowości Wykonawcy do odbioru końcowego, potwierdzonego wpisem o gotowości do odbioru w dzienniku budowy dokonany przez Kierownika Budowy i Inspektora Nadzoru.

4. Odbiory , o którym mowa w ust. 1 zostaną potwierdzone protokołami odbioru częściowego/końcowego podpisanymi przez Wykonawcę, Kierownika Budowy, Inspektora Nadzoru oraz przedstawiciela Zamawiającego.

5. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:

- 1) jeżeli wady nadają się do usunięcia, a:

- a) utrudniają one, w ocenie Zamawiającego, użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem, to Strony przerwą czynności odbioru i określą termin usunięcia wad; przerwanie czynności odbioru i określenie terminu usunięcia wad poza termin określony w § 2 ust. 1 pkt 1 stanowi okoliczność z § 13 ust. 1 pkt 1.;
- b) nie utrudniają one, w ocenie Zamawiającego, użytkowania przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem, to Strony ujawnią je w treści podpisanego protokołu odbioru i określą terminy ich usunięcia
- 2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia, a:
- a) umożliwiając one użytkowania przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie,
- b) uniemożliwiając użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może odstąpić od umowy lub żądać wykonania przedmiotu odbioru po raz drugi.
6. Wykonawca po usunięciu wad, o których mowa w ust. 5 pkt 1 ppkt a postępuje według procedury opisanej w ust.3.

§ 9

Rękojmia i gwarancja oraz reakcja na zgłoszone wady roboty budowlanej

1. Wykonawca na wykonane roboty budowlane, dotyczące przedmiotu umowy, udzieli ..... - **miesięcznej rękojmi i gwarancji** (zgodnie z ofertą Wykonawcy), (nie krótszej niż 36 - miesięcznej i nie dłuższej niż 84 – miesięcznej rękojmi i gwarancji) od dnia zakończenia realizacji przedmiotu umowy. Za oświadczenie gwarancyjne Strony uznają podpisaną przez obie strony niniejszą umowę.
2. Wykonawca zobowiązany jest do odbycia w czasie obowiązywania rękojmi i gwarancji **trzech przeglądów gwarancyjnych**:
- 1) pierwszy przegląd w 13 - tym miesiącu obowiązywania rękojmi i gwarancji,
- 2) drugi przegląd w połowie terminu obowiązywania rękojmi i gwarancji,
- 3) trzeci przegląd na 30 dni przed końcem terminu obowiązywania rękojmi i gwarancji Wykonawcy.
3. Wykonawca zobowiązany jest do pisemnego powiadomienia Zamawiającego o gotowości do przeprowadzenia przeglądów w terminach, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3. Ostateczny dzień przeglądu zostanie ustalony wspólnie przez przedstawicieli Wykonawcy i Zamawiającego.
4. Protokoły z przeglądów gwarancyjnych (wraz listą ewentualnych wad oraz sposobem i terminami na ich usunięcie) zostaną podpisane przez przedstawiciela Zamawiającego, Wykonawcę, Inspektora Nadzoru.
5. Czas reakcji na zgłoszone przez Zamawiającego wady wykonanej już roboty budowlanej, dotyczące przedmiotu umowy, a ujawnione w okresie rękojmi i gwarancji, wyniesie maksymalnie **do 2 dni** od dnia ich zgłoszenia.
6. Czas na usunięcie zgłoszonych wad wykonanej już roboty budowlanej dotyczących przedmiotu umowy w okresie rękojmi i gwarancji, wyniesie maksymalnie **do 14 dni** od dnia zgłoszenia chyba, że z powodu okoliczności, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności, w tym z przyczyn technicznych ich usunięcie w w/w terminie będzie niemożliwe. Wówczas Zamawiający, Inspektor Nadzoru i Wykonawca ustalą ostateczny, możliwy ze względu na zaistniałe okoliczności, termin usunięcia zgłoszonych wad.
7. Usunięcie zgłoszonych wad zostanie potwierdzone protokołem usunięcia wad podpisanym przez Wykonawcę, Inspektora Nadzoru oraz przedstawiciela Zamawiającego.
8. Wykonawca jest zobowiązany do usuwania w sposób terminowy i na swój wyłączny koszt wad powstałych z powodu okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność i stwierdzonych przez nadzór w trakcie realizacji umowy, podczas odbiorów oraz w okresie obowiązuje rękojmi i gwarancji.
9. Jeżeli Wykonawca nie usunie wady w terminie określonym w ust. 6, to Zamawiający uprawniony jest usunąć tę wadę we własnym zakresie na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy, potrącając kwotę wynagrodzenia z tytułu wykonania zastępczego z zabezpieczenia należytego wykonania umowy; nie powoduje to utraty przez Zamawiającego uprawnień wynikających z tytułu gwarancji i rękojmi.
10. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 5 i 6 ma być dokonane drogą pisemną. Strony dopuszczają dokonanie zgłoszenia faksem lub drogą elektroniczną

§ 10

Faktury i ich rozliczanie

1. Podstawą do złożenia Zamawiającemu przez Wykonawcę faktur VAT jest podpisany przez obie strony umowy protokół odbioru robót częściowych bez uwag, protokół odbioru końcowego bez uwag lub ostateczna decyzja o pozwoleniu na użytkowanie i/lub braku sprzeciwu na użytkowanie.
2. Wykonawca składa faktury VAT częściowe zgodnie z przedstawionym harmonogramem rzeczowo – finansowym, ale nie częściej niż raz na miesiąc (*chyba, że Zamawiający postanowi inaczej*).
3. W przypadku wystąpienia okoliczności wymuszających konieczność modyfikacji harmonogramu rzeczowo – finansowego, bezwzględnym obowiązkiem Wykonawcy jest poinformowanie o tym fakcie Zamawiającego oraz przedstawienie aktualnego harmonogramu w terminie **do 7 dni** od dnia ich zaistnienia.
4. Rozliczenie płatności za wykonanie przedmiotu umowy będzie następujące:
- 1) fakturowane częściowo roboty nie mogą przekroczyć w sumie **70% wartości umownej brutto** wykonanych robót budowlanych; faktury VAT częściowe należy wystawiać nie później niż 7 dni przed upływem terminu zakończenia robót budowlanych, o którym mowa w § 2 ust. 1 umowy;
- 2) kwota **20% wartości umownej brutto** może być zafakturowana po odbiorze końcowym i dostarczeniu pełnej dokumentacji powykonawczej (za wyjątkiem map powykonawczych) wraz z kompletem dokumentów, określonych w § 6 ust. 5 umowy) i przedłożeniem zabezpieczenia należytego wykonania umowy w okresie gwarancji i rękojmi w przypadku określonym w § 14 ust. 10 pkt 2 umowy.
- 3) Kwota **10% wartości umownej brutto** może być zafakturowana po uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie i/lub braku sprzeciwu na użytkowanie.

5. Rozliczenie robót nastąpi w oparciu o prawidłowo wystawione faktury VAT Wykonawcy na podstawie protokołu odbioru częściowego lub końcowego lub uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie i/lub braku sprzeciwu na użytkowanie – w terminie do 30 dni od dnia złożenia u Zamawiającego faktury VAT. Do faktury VAT należy dołączyć następujące dokumenty:

1) przy odbiorze częściowym - kserokopię protokołu odbioru częściowego bez załączników, przy odbiorze końcowym – kserokopię protokołu odbioru końcowego bez załączników, do ostatniej faktury kserokopię ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie i/lub braku sprzeciwu na użytkowanie,

2) dowody potwierdzające dokonanie przez Wykonawcę zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom tj. w szczególności potwierdzenie dokonania przelewu oraz oświadczenie podwykonawcy o otrzymaniu wynagrodzenia.

6. W razie opóźnienia w zapłacie wynagrodzenia wynikającego z faktur VAT Wykonawcy przysługuje prawo naliczenia ustawowych odsetek liczonych od wartości nieterminowo opłaconych faktur za każdy dzień opóźnienia, z zastrzeżeniem postanowień § 4 ust. 15 zda. 2 i ust. 17.

§ 11

Nadzór nad przedmiotem umowy

1. Nadzór merytoryczny nad robotami budowlanymi ze strony Wykonawcy pełnić będzie Kierownik Budowy posiadający co najmniej uprawnienia budowlane w specjalności

1) Konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń.

2. Nadzór ze strony Zamawiającego nad tokiem prac sprawowany będzie przez Inspektora Nadzoru powołanego przez Zamawiającego.

3. Przedstawicielem Zamawiającego ds. kontaktu z Wykonawcą jest .....

4. Przedstawicielem Wykonawcy ds. kontaktu z Zamawiającym jest .....

§ 12

Odstąpienie od umowy

1. Oprócz przypadków wymienionych w Kodeksie cywilnym oraz w § 4 ust. 24 niniejszej umowy Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy:

1) w razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodujących, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie do 30 dni od powzięcia przez Zamawiającego wiadomości o powyższych okolicznościach,

2) gdy nastąpi otwarcie likwidacji przedsiębiorstwa Wykonawcy,

3) w przypadku zajęcia majątku Wykonawcy w toku postępowania egzekucyjnego, które uniemożliwi realizację zamówienia,

4) gdy Wykonawca bez uzasadnionych przyczyn nie kontynuuje robót przez okres dłuższy niż 14 dni mimo pisemnego wezwania Zamawiającego,

5) gdy Wykonawca nie dostarczy po podpisaniu umowy odpowiednich dokumentów w sytuacji zmiany w trakcie realizacji przedmiotu umowy osób dotychczas uczestniczących w wykonywaniu zamówienia, posiadających stosowne uprawnienia na inne osoby posiadające takie uprawnienia,

Odstąpienie przez Zamawiającego od umowy z przyczyn określonych w pkt 2-5 może nastąpić w terminie do 4 miesięcy od powzięcia przez Zamawiającego wiadomości o powyższych okolicznościach uzasadniających odstąpienie.

2. Odstąpienie od umowy przez którąkolwiek ze Stron powinno nastąpić na piśmie pod rygorem nieważności i powinno zawierać uzasadnienie.

3. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy w przypadkach, gdy:

1) Zamawiający mimo należytego wykonania umowy przez Wykonawcę nie wywiązuje się z obowiązku zapłaty należności mimo upływu dodatkowego miesięcznego terminu od upływu terminu zapłaty faktury,

2) Zamawiający zawiadomi Wykonawcę, że wobec zaistniałej, uprzednio nieprzewidzianej przyczyny, nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań wobec Wykonawcy.

Wykonawca może skorzystać z prawa odstąpienia od umowy w terminie do 30 dnia od chwili powzięcia wiadomości o okolicznościach uzasadniających odstąpienie.

4. W przypadku odstąpienia od umowy, Wykonawcę i Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczególne:

1) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy, Wykonawca przy udziale Zamawiającego, sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót oraz robót w toku na dzień zaprzestania wykonywania robót budowlanych spowodowanego odstąpieniem od umowy;

2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt strony, z przyczyn której nastąpiło odstąpienie od umowy;

3) Wykonawca zgłosi Zamawiającemu dokonanie czynności odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających;

4) Wykonawca sporządzi wykaz materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych niniejszą umową;

5) Wykonawca niezwłocznie po odbiorze przerwanych robót, a najpóźniej w terminie 7 dni usunie z placu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone lub wybudowane;

6) Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, leżących po jego stronie, zobowiązany jest do:

a) dokonania inwentaryzacji wykonanych robót, odbioru robót wykonanych i przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia;

b) odkupienia materiałów, konstrukcji lub urządzeń określonych w ust. 3 pkt 4;

c) rozliczenia się z Wykonawcą z wykonanych do dnia odstąpienia robót budowlanych;

d) przyjęcia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy;

1) Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, leżących po stronie Wykonawcy, zobowiązany jest do:

a) dokonania inwentaryzacji wykonanych robót, odbioru robót wykonanych i przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia;

b) przyjęcia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy.

§ 13

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne w następujących przypadkach:

- 1) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną **za opóźnienie w oddaniu** Zamawiającemu przedmiotu umowy w wysokości **0,2 % wynagrodzenia brutto** określonego w § 3 ust. 1 umowy, za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia liczony od dnia określonego w § 2 ust. 1 i 2.
  - 2) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną **za niewykonanie obowiązków określonych w § 2 ust. 6 zd. 3** – w wysokości **0,1 % wynagrodzenia umownego brutto**, za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia,
  - 3) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną **z tytułu opóźnienia** w przystąpieniu do wykonywania robót budowlanych w terminie określonym zgodnie z § 7 ust. 3 umowy – w wysokości **0,01 % wynagrodzenia umownego brutto**, za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia,
  - 4) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną za każdy dzień **opóźnienia w terminie usunięcia wad, usterek i uszkodzeń stwierdzonych w trakcie odbioru końcowego** w wysokości **0,02 % wynagrodzenia ryczałtowego brutto**, określonego w § 3 ust. 1 za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, liczony od terminu wskazanego w § 8 ust. 5 pkt 1.
  - 5) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną z tytułu **opóźnienia w usunięciu wad przedmiotu umowy**, stwierdzonych w okresie obowiązującej gwarancji i rękojmi za wady, w wysokości **0,02 % wynagrodzenia brutto** określonego w § 3 ust. 1 za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, liczony od terminu wskazanego w § 9 ust. 6.
  - 6) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną z tytułu **opóźnienia w przekazaniu** Zamawiającemu **oświadczenia kierownika budowy** o przejęciu obowiązków, w wysokości **0,01 % wynagrodzenia umownego brutto** określonego w § 3 ust. 1 za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia liczony od dnia określonego w § 6 ust. 1.
  - 7) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną z tytułu **opóźnienia w przekazaniu** Zamawiającemu **planu BIOZ** (*jeżeli odrębne przepisy przewidują sporządzenie i przekazanie planu BIOZ*), w wysokości **0,01 % wynagrodzenia umownego brutto** określonego w § 3 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia liczony od dnia określonego w § 6 ust. 2 umowy.
  - 8) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną z tytułu **opóźnienia w przekazaniu** Zamawiającemu **harmonogramu rzeczowo – finansowego**, w wysokości **0,01 % wynagrodzenia brutto** określonego w § 3 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia liczony od terminu wskazanego w § 6 ust. 3.
  - 9) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną z tytułu **opóźnienia w przekazaniu map powykonawczych** w wysokości **0,02 % wynagrodzenia umownego brutto** - określonego w § 3 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia liczony od dnia terminu wskazanego w § 6 ust. 6.
  - 10) za **opóźnienie w uporządkowaniu placu budowy**, o którym mowa w § 7 ust. 16 w wysokości **0,01 % wynagrodzenia umownego brutto** określonego w § 3 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia liczony od dnia terminu wskazanego w § 7 ust. 16
1. Strona, która ponosi odpowiedzialność za odstąpienie od umowy zobowiązana jest do zapłaty na rzecz drugiej strony kary umownej w wysokości **30 %** wartości umowy ogółem brutto określonej w § 3 ust. 1. Postanowienie to nie dotyczy sytuacji opisanej w § 12 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 2 umowy.
  2. Kary umowne, o których mowa w ust. 1 i ust. 2 mogą być potrącane z faktury VAT Wykonawcy na co Wykonawca wyraża zgodę bądź dochodzone na zasadach ogólnych.
  3. Naliczenie przez Zamawiającego kary umownej określonej w ust. 2 nie wyklucza naliczenia kar umownych określonych w ust. 1 za każdy dzień opóźnienia aż do dnia odstąpienia od umowy.
  4. Zastrzeżenie kary umownej nie wyłącza prawa dochodzenia na zasadach ogólnych odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość kar umownych do wysokości faktycznie poniesionej szkody.

§ 14

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Wykonawca, najpóźniej w dniu zawarcia umowy, wniesie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w kwocie 10% wynagrodzenia brutto za wykonanie całego przedmiotu umowy, o którym mowa w § 1 ust. 1 tj. .... zł (słownie ..... złotych).
2. Zabezpieczenie może być wnoszone według wyboru Wykonawcy w jednej lub w kilku następujących formach:
  - 1) pieniądzu;
  - 2) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym
  - 3) gwarancjach bankowych;
  - 4) gwarancjach ubezpieczeniowych;
  - 5) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6 b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.
3. Zamawiający nie wyraża zgody na wniesienie zabezpieczenia w:
  - 1) w wekslach z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
  - 2) przez ustanowienie zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
  - 3) przez ustanowienie zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów.
4. Zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu Wykonawca wpłaci przelewem na rachunek bankowy Zamawiającego prowadzony **w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy nr 90 9584 0008 2001 0000 9999 0004**.
5. W przypadku wniesienia wadium w pieniądzu Wykonawca może wyrazić zgodę na zaliczenie kwoty wadium na poczet zabezpieczenia.
6. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy musi być wniesione w 100% wartości ustalonej w ust. 1.

7. Jeżeli zabezpieczenie należytego wykonania umowy Wykonawca wniesie w pieniądzu, w dniu zawarcia umowy zabezpieczenie w pełnej wysokości musi znajdować się na koncie Zamawiającego, o którym mowa w ust.4, przy założeniu, iż:

1) 70% kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zostanie zwrócone w terminie 30 dni od dnia wykonania przez Wykonawcę robót budowlanych i uznania ich przez Zamawiającego jako należycie wykonane:

a) w przypadku gdy inwestycja zrealizowana została bez wad - od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego;

b) w przypadku gdy w protokole odbioru końcowego wykazano wady - od dnia podpisania ostatniego protokołu odbioru potwierdzającego usunięcie wad wskazanych w przedmiotowym protokole końcowym;

2) pozostałe 30% kwoty zabezpieczenia, zostanie zwrócone najpóźniej w 15-tym dniu po upływie terminu rękojmi.

8. Jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, Zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy.

9. Jeśli zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w innej formie niż w pieniądzu:

1) najpóźniej w dniu podpisania umowy Wykonawca przekaze Zamawiającemu odpowiedni dokument w oryginale gwarantujący zabezpieczenie należytego wykonania umowy, opiewający na całą kwotę zabezpieczenia należytego wykonania umowy, z datą ważności rozszerzoną o 30 dni liczoną od dnia wykonania przez Wykonawcę robót budowlanych i uznania ich przez Zamawiającego jako należycie wykonanych;

2) w dniu odbioru końcowego przedmiotu umowy, Wykonawca przekaze Zamawiającemu odpowiedni dokument w oryginale gwarantujący zabezpieczenie należytego wykonania umowy na okres rękojmi liczony od dnia zgłoszenia gotowości do odbioru zgodnie z § 2 ust. 2, opiewający na 30% kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy, z datą ważności 15 dni po upływie terminu rękojmi, które będą przeznaczone na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi.

10. Zamawiający zastrzega sobie możliwość potrącenia kwoty zabezpieczenia z płatności za fakturę wystawioną na podstawie odbioru końcowego w przypadku nie złożenia dokumentu gwarancyjnego.

§ 15 Zmiana umowy

Zmiany i uzupełnienia umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności i dopuszczalne są zgodnie z art. 144 ustawy oraz w zakresie **postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, na następujących warunkach:**

1. warunki istotne, w szczególności:

1) opisane w § 2 ust. 4 umowy,

2) zmiany będące następstwem działania organów administracji, w szczególności przekroczenie określonych przez prawo terminów wydawania przez organy administracji decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp.

3) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność w szczególności prawna, ekonomiczna lub techniczna, za którą żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania umowy, zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia

4) zmiany wynikające z konieczności poprawienia omyłek i błędów projektanta inwestycji,

5) wprowadzenie nowego podwykonawcy(ców) i/lub dalszego(ych) podwykonawcy(ców) a także zmiana podwykonawcy(ców) oraz dalszego(ych) podwykonawcy(ców) określonych w § 4 ust. 2 umowy,

6) zmiany zakresu prac, które Wykonawca powierzył podwykonawcy(com) i/lub dalszemu(ym) podwykonawcy(com), a które określone są w § 4 ust. 2 umowy,

7) zlecenia podwykonawstwa w sytuacji, gdy Wykonawca w złożonej ofercie oświadczył, że wykona zamówienie osobiście,

8) zmiany technologiczne, w szczególności:

a) zastąpienia materiałów i urządzeń przewidzianych dokumentacją projektową nowymi materiałami lub urządzeniami, w szczególności uzasadnionych okolicznościami, spowodowanych wprowadzeniem na rynek nowych materiałów i urządzeń, o lepszych parametrach. Każdorazowo na taką zmianę musi wyrazić zgodę Projektant sprawujący nadzór autorski oraz Zamawiający. W takich sytuacjach rozliczenie za te materiały lub urządzenia odbywać się będzie na podstawie kosztorysu zamiennego

b) konieczność zrealizowania projektu przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych lub materiałowych niż wskazane w dokumentacji projektowej, w sytuacji, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem projektu,

c) odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej warunki terenowe, w szczególności istnienie podziemnych sieci, instalacji, urządzeń, nie zinwentaryzowanych obiektów budowlanych skutkujące niemożliwością zrealizowania przedmiotu zamówienia przy dotychczasowych założeniach technologicznych lub materiałowych,

d) konieczność zrealizowania projektu przy zastosowaniu innych rozwiązań technologicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,

e) konieczność zrealizowania projektu przy zastosowaniu innych rozwiązań technologicznych lub materiałowych, jeżeli zmiana ta wywołana jest uzasadnioną potrzebą Zamawiającego, w szczególności uzasadnioną społecznie lub ekonomicznie.

2. warunki nieistotne, w szczególności:

1) wystąpienia omyłek pisarskich i rachunkowych,

2) zmiany formy organizacyjnej Wykonawcy (przekształcenie itp.),

3) zmiany osób nadzorujących wykonanie przedmiotu umowy,

4) zmiany obowiązujących przepisów prawa,

5) inne, które nie będą w sposób istotny ingerować w przedmiot umowy.

§ 16

Klauzule waloryzacyjne

1. Stosownie do treści art. 142 ust. 5 ustawy Zamawiający przewiduje możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia określonego w § 3 ust. 1 umowy w następujących przypadkach:
  - 1) w przypadku zmiany stawki podatku od towarów i usług,
  - 2) w przypadku zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3 – 5 ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
  - 3) w przypadku zmian zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub zmiany wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne,- jeżeli zmiany określone w pkt. 1), 2) i 3) będą miały wpływ na koszty wykonania umowy przez Wykonawcę.
2. W sytuacji wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 1 pkt. 1 niniejszego paragrafu Wykonawca jest uprawniony złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek o zmianę umowy w zakresie płatności wynikających z faktur wystawionych po wejściu w życie przepisów zmieniających stawkę podatku od towarów i usług. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i wskazanie podstaw prawnych zmiany stawki podatku od towarów i usług oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia należnego Wykonawcy po zmianie umowy.
3. W sytuacji wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 1 pkt. 2 niniejszego paragrafu Wykonawca jest uprawniony złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie zmian. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i wskazanie podstaw prawnych oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia należnego Wykonawcy po zmianie umowy, w szczególności Wykonawca zobowiązuje się wykazać związek pomiędzy wnioskowaną kwotą podwyższenia wynagrodzenia, a wpływem zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę na kalkulację wynagrodzenia. Wniosek powinien obejmować jedynie dodatkowe koszty realizacji umowy, które Wykonawca obowiązkowo ponosi w związku z podwyższeniem wysokości płacy minimalnej. Zamawiający oświadcza, iż nie będzie akceptował kosztów wynikających z podwyższenia wynagrodzeń pracownikom Wykonawcy, które nie są konieczne w celu ich dostosowania do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, w szczególności koszty podwyższenia wynagrodzenia w kwocie przewyższającej wysokość płacy minimalnej.
4. W sytuacji wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 1 pkt. 3 niniejszego paragrafu Wykonawca jest uprawniony złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie zmian. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i wskazanie podstaw prawnych oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia Wykonawcy po zmianie Umowy, w szczególności Wykonawca zobowiązuje się wykazać związek pomiędzy wnioskowaną kwotą podwyższenia wynagrodzenia a wpływem zmiany zasad, o których mowa w ust. 1 pkt. 3 niniejszego paragrafu na kalkulację wynagrodzenia. Wniosek może obejmować jedynie dodatkowe koszty realizacji umowy, które Wykonawca obowiązkowo ponosi w związku ze zmianą zasad, o których mowa w ust. 1 pkt. 3 niniejszego paragrafu.
5. Zmiana umowy w zakresie zmiany wynagrodzenia z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 1), 2) i 3) obejmować będzie wyłącznie płatności za pracę, których w dniu zmiany odpowiednio stawki podatku VAT, wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę i składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, jeszcze nie wykonano.
6. Obowiązek wykazania wpływu zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 2) i 3) niniejszego paragrafu na zmianę wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 umowy należy do Wykonawcy pod rygorem odmowy dokonania zmiany umowy przez Zamawiającego.

§ 17

Postanowienia końcowe

1. Integralną część niniejszej umowy stanowią:
  - 1) oferta Wykonawcy z dnia ..... r.
  - 2) specyfikacja istotnych warunków zamówienia dotycząca w/w przedmiotu umowy wraz z załącznikami (w tym m.in. dokumentacja projektowa).
2. Załączniki do umowy:
  - 1) harmonogram rzeczowo-finansowy przedłożony Zamawiającemu w terminach zgodnych z zapisem § 6 ust. 3 umowy – załącznik nr 1 do umowy,
  - 2) kserokopia dokumentu należytego zabezpieczenia wykonania umowy – załącznik nr 2 do umowy,
  - 3) kserokopie umów z podwykonawcami (jeżeli Wykonawca wskaże w ofercie podwykonawców) - załącznik nr 3 do umowy.
3. Oryginały dokumentów określonych w ust. 1 znajdują się do wglądu u Zamawiającego (Wykonawca jest w posiadaniu ich kserokopii).
4. Wykonawca oświadcza, że w dacie zawarcia umowy nie są mu znane żadne okoliczności uzasadniające rozpoczęcie jego likwidacji lub złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości czy wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego ani też nie zachodzą inne okoliczności faktyczne i prawne, które mogą uniemożliwić lub utrudnić wykonanie zadania powierzonego do wykonania niniejszą umową.
5. Wykonawca zobowiązany jest do:
  - 1) niezwłocznego poinformowania Zamawiającego o zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 4.
  - 2) wykonania wszelkich czynności, które nie są obowiązkiem Zamawiającego, a są niezbędne do należytego wykonania niniejszej umowy.
6. Wykonawca nie może bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego przenieść wierzytelności wynikających z niniejszej umowy na osobę trzecią.

§ 18

W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 2164) przepisy Kodeksu cywilnego oraz Prawa budowlanego wraz z aktami wykonawczymi do tych ustaw.

§ 19

1. W razie powstania sporu związanego z zawarciem, z obowiązywaniem, z wykładnią lub wykonaniem niniejszej umowy, Strony w pierwszej kolejności podejmą negocjacje pojednawcze w celu rozwiązania tego sporu.
2. Do czasu zakończenia negocjacji określonych w ust. 1, żadna ze Stron nie skieruje sprawy na drogę postępowania sądowego, chyba że będzie to niezbędne dla zachowania terminu do dochodzenia roszczenia, wynikającego z przepisów prawa.
3. Jeśli strony nie uzgodnią sposobu rozwiązania sporu w terminie 90 dni, przyjmuje się, że negocjacje pojednawcze zakończyły się bezskutecznie.
4. W razie bezskutecznego zakończenia negocjacji pojednawczych, właściwym w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.

§ 20

Umowę niniejszą sporządzono w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, każda na prawach oryginału, z których 3 egzemplarze otrzymuje Zamawiający i 1 egzemplarz Wykonawca.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

.....

.....